

VIÐMERKINGAR

SAMBAND
EIRIKUR LINDENSKOV
EIRIKUR@SOSIALURIN.FO
TLF 341800

Nýggjan flogvøll og ábøtur á verandi

Vit hava í áratíggjur kjakast um, hvar best er at leggja flogvøll í landinum. Lítið er at ivast í, at flogvøllurin í Vágunum ikki fer at nækta tørvin í alla framtíð, og tí er skilagott at hyggja at nýggjum loysnum. Trupulleikin er, at tað eru á leið líka nógvar meiningar um, hvar flogvøllurin skal liggja, sum tað eru oyggjar í Føroyum.

Tað frægasta hevði verið at lagt seg eftir í komandi valskeiði at fingið eina breiða politiska semju um, hvar flogvøllurin skal liggja. Hetta eigur at verða grundað á, hvar hann liggur best tekniskt við bestu møguleikum fyri framhaldandi útbygging. Núverandi flogvøllur hevur ligið har, sum hann liggur í meiri enn 60 ár, og eingin grund er at halda, at ein komandi flogvøllur skal brúkast í eitt styttri áramál enn tað. Tí er altumráðandi at fáa bestu loysnina, púra óheft av lokalum ynskitonkum. Henda loysnin eigur at fremjast so skjótt sum møguligt. Hetta merkir, at komandi Løgting eigur at raðfesta hetta mál ovaliga , og so seta í gongd, tá semjan fyriliggur.

Hetta merkir tó ikki, at vit hava ein nýggjan flogvøll kláran um fá ár. Ein slík risaverkætlan krevur drúgt fyrireikingararbeiði og tekur langa tíð at byggja. Vit vita frá grannalondum, har flogvallir hava verið lagdir í sløttum lendi, at slík projekt taka ár. Tað verður ikki skjótari at gera ein nýggjan flogvøll í Føroyum, ikki minst tí, at tað finst so at siga ikki slætt lendi her.

Ein nýggjur altjóða flogvøllur í Føroyum er eitt 5-10 ára projekt. Flúgva noyðast vit ímeðan, og tí er ikki nøktandi at lata flogvøllin í Vágum liggja sum hann ger. Seinasta summar vísti, at við nógv øktu ferðsluni, er verandi útgerð ikki nøktandi, og tá tann nýggi flogvøllurin er fleiri ár frammi í tíðini, er neyðugt við ábøtum í Vágum. Tað ber til at tryggja ein eitt sindur betri regularitet í mjørka við eitt sindur av eyka útgerð. Við tí nøgdini av ferðafólki, ið ferðast um Vágarnar, er ein slík iløga ein góð iløga, sum betalir seg aftur fleiri ferð í tíðarskeiðnum, til vit fáa ein nýggjan altjóða flogvøll. At steðga við øllum ábøtum nú er at skjóta okkum sjálvi í fótin við framhaldandi at hava fløskuhálsin óneyðuga trongan í eini 5 til 10 ár afturat, til skaða fyri ferðavinnu, vinnulív og einstaka føroyinginum. Eingi tekin eru um, at flogferðslan fer at standa í stað tey næstu árin, og tí ber ikki til at sita hendur í favn og bíða eftir tí nýggja flogvøllinum.

Okkara ráð skulu tí vera at gera neyðugu ábøturnar á verandi flogvøll í komandi valskeiði, samstundis sum man samtykkir nýggjan flogvøll á objektivt besta staðnum. Vónandi hava vit so ein verandi flogvøll, ið nøktar tørvin eini 5 til 10 ár afturat, til vit kunnu taka ein nýggjan altjóða flogvøll í nýtslu, ið kemur at nækta tørvin hjá komandi ættarliðum.

Sosialurin

Sosialurin

Sosialurin
Stovnaður: 1927
Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller
jan@sosialurin.fo
Blaðstjóri: Eirikur Lindenskov
eirikur@sosialurin.fo
Redaktionsleiðari: Kári Mikkelsen
karim@sosialurin.fo

Marknaðardeild: lysing@sosialurin.fo
Marknaðarleiðari: Gudny
Langgaard gudny@sosialurin.fo
Birgir Waag Høgnesen birgir@sosialurin.fo
Joan Abrahamsen joan@sosialurin.fo
Henrietta Hammer henrietta@sosialurin.fo
Jonhard Hammer jonhard@sosialurin.fo

Blaðfólk:
Áki Bertholdsen aki@sosialurin.fo
Vilmund Jacobsen vilmund@sosialurin.fo
Snorri Brend snorri@sosialurin.fo
Magnus Gunnarsson maggi@sosialurin.fo
Rigmor Dam rigmor@sosialurin.fo
Rólant Waag Dam rolant@sosialurin.fo
Niels Uni Dam nielsuni@sosialurin.fo
Leo Poulsen leo@sosialurin.fo
Dorit Hansen dorit@sosialurin.fo
Eyðun Klakstein eydun@sosialurin.fo
Eydna Skaale eydnaskaale@sosialurin.fo
Anna V. Ellingsgaard anna@sosialurin.fo

Ítróttur:
Jákup Mørk jakup@sosialurin.fo
Teitur Joensen teitur@sosialurin.fo

"Mangur sigur frá Ólavi kongi og hevur ikki sæð hann"

KRISTIAN MARTIN PETERSEN
Fuglafirði

Mánakvøldið 10. des. hoyrdu vit áhugaverda viðmerking í ÚF um PISA-kanningina. Ein grundgeving fyri lutfallsliga vánaligu, føroysku úrslitunum er, at undrivísingin í lívfrøði verður ógrógvað av átrúnaðarlgu spurningum frá næmingunum. Vit frættu, at næmingarnir órógva, tí teir spyrja og sammeta menningarlæruna við Bíbliunnar læru um, at Guð skapti himmalin og jørðina og alt sum her og har búleikast. Skilti eg tað rætt, so høvdu PISA-úrslitini verið betri, um ongin spurdi so fákunnugt.

Síðani hoyrdu vit í sama práti eitt dømi, at ein fortørnað mamma hevði ringt til ein lærara, tí hann hevði nevnt Darwin í lívfrøðis-undirvísingin. Tá hevði lærarin svarað, at hann ikki kundi annað enn halda seg til tað fakliga (t.v.s. menningarlærunu Darwins). Og nú var tað eg vaknaði og festi hetta á blað, tí slík undirvísing er ikki objektiv, um Darwin er einasti fakunnleiki. Kanska er ætlanin at vera subjektivur, men so átti tað at verið

viðurkent.

Rætt er, at Darwin av mongum verður settur at vera alfaðir at læruni um sokallaðu menningina. Somuleiðis er rætt, at millum leik og lærd eru í minsta lagi tvær sterkar meiningar um upphav heimsins. Millum hesar meiningar eru eitt ótal av blandaðum hugsanum. Um eg var lærari og hevði havt nakað at sagt í slíkum føri, so hevði eg lært næmingarnar um tær ymsu høvuðsfatanirnar av hesum stóra spurningi. Í átrúnaði verður vanliga lært objektivt um tær fimm høvuðsreligióinirnar - hvussu torført kann tað vera at undirvísa í lívfrøði, sum bara hevur tvær religiónir.

Ein liberaliserað undirvísing hevði loyvt næmingunum at havt sína egnu meting av teimum stóru sannleikunum - mær tykir, at útsøgnin í ÚF hesum viðvíkjandi ber brá av, at menningarlæran átti at einsrættað allar hugsanir, tí tað er fakligt. Hesum eri eg ikki samdur í.

Mín meting er, at tá ið næmingar bráðliga fata, at undirvísingin skiftir ham eftir 7. flokk, so eru hetta tekin um árvakni. Undirvísingin í bíblusøgu sampakkar ikki við menningarlæruna. Tað ger onki, men tað bilar, tá ið ein nýggj trúgv trokar eina aðra burtur. Tí menningarlæran

er trúgv eins væl og trúgv-in á Guð sum skapara. Havi ongantið fingið nakra sannførandi, vísindaliga grundgeving sum útihýsir Guði okkara sum upphav til alt livandi og deytt.

Einasta staðið har eg havi nakra ávirkan á onnur í so máta er heima, og har vita børn okkara og vit, at summi halda eitt og onnur eitt annað - vit virða øll menniskju líka fyri tað. Sjálvi taka vit støðu í tí, sum vit kenna er rætt og sampakkar við okkara kristnu trúgv. Tað kann ikki vera so torført hjá næmingum at trúgva einum og vita um tvey.

At enda nevni eg í stutt-leika nøkur smádømi um mína fyrstu landkenning við læru Darwins. Nýkomin í framhaldsdeildina í 1982 frætti eg tey tíðindi, at tá ið summar apur góvust at klúgva í trøunum, so byrjaði lítlifingur hjá okkum at minka. Løgið, helt eg, rættuliga løgið. Seinni sama skúlaár fekk eg at vita, at apuhalin hjá mær er ikki so langur longur, men vit merkja hann enn. Ongantið fann eg halan, men eg merki væl tann niðasta geislan í rygginum.

Eg meini bara so við, at heldur enn at ynskja sær einsrættaðar næmingar, so verður undirvísingin ikki minni spennandi havandi í huga, at allur heimurin kort-

ini hevur í minsta lagi tvær hugsanir um byrjanina. Eg trúgvi ikki, at Darwin og lærusveinar hansara einsamallir hava rætt í sínari menningarlæru. Eg trúgvi, at í fyrstuni skapaði Guð himmalin og jørðina. Tí ynski eg, at tey frælslyntu eru frælslynt báðar vegir - at øll undirvísing loyvir ymiskum fakligum áskoðanum framat.

Mangur sigur frá Ólavi kongi og hevur ikki sæð hann. Sama við Big Bang ella tíðarbili null - ongin okkara var har. Innast inni og uttaná er hetta ein spurningur um trúgv og sannføring um tað, sum ikki eru at siggja. Dagliga uppliva vit ein framúr livandi fólkskúla og børn okkara koma heim við ríkum førningi. Tí er ongin vandi í at lata næmingarnar liva og trúgva. Undirvísið, so allir næmingar kenna seg virdar og vardar. Tá fara mammurnar ikki at ringja so nógv, og PISA fer at batna.

Innsent tilfar		
Av tí at vit fáa rættuliga nógv innsent tilfar sendandi – meira enn vit fáa í blaðið – hevur blaðleiðslan verið noydd at gjørt nakrar avmarkingar.	Enn sum áður skal fult navn skal vera undir øllum innsendum greinum – annars verða tær ikki prentaðar. Harnæst tilskila vit okkum rætt til at ikki at taka við tilfar, sum eisini er sent øðrum bløðum ella hevur verið prentað aðrastaðni.	Drúgvar greinar – greinar sum eru longri enn áleið 5.500 tekn, verða raðfestar lægri, og koma bert í blaðið, um pláss er fyri teimum. Tað er ein fyrimunur um vit fáa tilfarið umvegis teldupost ella á diskli.

Lýsingar				
Freistir:	Tekstlýsingar	Størri lýsingar	Lýsingartorgið	Heilsanir
Mánadagsblaðið	Mán.kl. 10	Frí. kl. 15	Frí. kl. 12	Frí. kl. 12
Týsdagsblaðið	Týs. kl. 10	Mán.kl. 15	Mán.kl. 12	Mán.kl. 12
Mikudagsblaðið	Mik. kl. 10	Týs. kl. 15	Týs. kl. 12	Týs. kl. 12
Hósdagsblaðið	Hós.kl. 10	Mik. kl. 15	Mik. kl. 12	Mik. kl. 12
Fríggjadagsblaðið	Frí. kl. 09	Hós.kl. 15	Hós.kl. 12	Hós.kl. 12
Størri lýsingar, sum nógv arbeiði stendst av, mugu vera inni í góðari tíð og áðrenn ásettu freistir.				
Framhjápláss má umbiðjast í góðari tíð.				
Stødd:				
Ein heil síða í Sosialinum er 254 mm breið og 346 mm í hædd. Breiddin á einum teigi er 39 mm og rúmið millum teigarnar er 4 mm.				
Innsent tilfar				
Fult navn skal vera undir innsendum tilfari. Innsendar greinar, har blaðleiðslan ikki er kunnað um bústað og telefonnummar, verða ikki settar í blaðið.				

Blaðið verður prentað mánadag-fríggjadag klokkan 13³⁰